

hic et nunc. Et potest peccare ex hoc solum, quod particularis male applicet.

Summa capituli XII.

Comparat facultates seu potentias Animæ inter se, et ad diversa genera viventium ut ostendat quanam sint necessariae, quæ utiles. Et ponit duas conclusiones. Primo, omne vivens quamdiu vivit, necessario debet habere nutritivam potentiam, sed non omne vivens debet habere sensum. Prima pars constat, quia in tota vita vel est augmentum, vel status, vel decrementum, quorum nullum fit sine nutritione. Secunda pars patet in plantis quæ vivunt et non sentiunt.

Secunda conclusio: Animalibus sensus tactus et gustus sunt simpliciter necessarii, reliqui solum utiles. Prima pars probatur, quia sine tactu et gustu non possunt quærere alimentum, et sentire noxium vel conveniens, sine hoc autem non potest conservari vita. Neque potest hoc supplere intellectus, non est enim possibile quod aliquod corpus habeat intellectum sine sensu, unire nim Animæ intellectiva corpori ad acquirendam cognitionem rerum sensibilium, hæc autem per sensus attinguntur. Secunda pars patet, quia gustus et tactus sufficiunt ad conservandam vitam, reliqui ergo non propter necessitatem, sed propter utilitatem conducunt, quia ordinantur solum ad sentiendum res distantes, non se tangentes.

FINIS TOMI SECUNDI PHILOSOPHIÆ NATURALIS.

Summa capituli XIII.

In hoc ultimo capite probat Philosophus non posse corpus animalis esse simplex sicut in elementis. Ad quod inducit duas rationes supponendo quod omne sensitivum debet habere tactum, ut ostensum est. Prima ratio est, quia organum tactus non utitur medio externo quod est corpus simplex ad tangendum, v. g. aere vel aqua, sed immediate sentit rem affectam, ergo corpus tangens non potest esse simplex, sed organicum, quia debet percipere qualitates tangibiles, et sic esse in aliquo temperamento, seu medio ad eas percipiendas, ergo debet esse mixtum et temperatum non simplex. Secunda ratio, quia tactus non est perceptivus unius tantum qualitatis sed plurium, quia a multis ei potest nocementum venire, ergo est in potentia ad omnes, et sic debet constare temperamento earum, non una tantum, est ergo corpus temperatum non simplex.

Ex quo colligit tria. Primo, destructo tactu destrui animal, quia destruitur sensus alimentum. Secundo, sensibilia excellentia corruptentia tactum, etiam corrumpere animal. Tertio, quod simpliciter solus tactus est necessarius simpliciter animali, nam gustus, quem supra dixit esse necessarium, id habet propter tactum adjunctum, nam secundum se solum est propter voluntatem cibi.

INDEX

INDEX

QUESTIONUM ET ARTICULORUM OMNIUM QUÆ IN HAC SECUNDA PHILOSOPHIÆ NATURALIS PARTE CONTINENTUR.

SECUNDA PARS

PHILOSOPHIÆ NATURALIS.

QUESTIO VIII.

De nutritione et augmentatione.

- Art. I. — Quid sint augmentatio et nutritio et quomodo distinguantur. 4
 Distinctio augmentationis a nutritione. 4
 Art. II. — Quomodo intelligatur nutritio fieri ad partem substantiæ. 7
 Art. III. — In qua actione consistat formaliter nutritio et ubi resideat nutritiva facultas. 11
 Art. IV. — Utrum augmentatio dum durat et nutritio tota vita sint successive et continuæ. 18
 Art. V. — Utrum in nutritione et augmentatione quælibet pars sumentis augeatur et nutriatur. 26
 Art. VI. — Quomodo vivens maneat idem toto tempore nutritionis et augmenti. 29

QUESTIO IX.

De subjecto accidentium et principio individuationis.

- Art. I. — Utrum accidentia materialia subjectentur in toto composito vel in sola materia prima. 32
 Solvuntur argumenta. 39

- Art. II. — Quid debeat fieri in accidenti ut separatim maneat a subjecto. 43
 Art. III. — A quo principio sumatur individualio substantiæ materialis. 48
 Variæ sententiæ. 50
 Resolutio. 51
 Art. IV. — Quid sit materia signata quantitate quæ est principium individuantis. 60
 Solvuntur argumenta. 64
 Art. V. — Utrum accidentia individuentur a subjecto nec possint esse in eodem duo numero distincta. 68
 Solvuntur argumenta. 72

QUESTIO X.

De elementis et primis qualitatibus.

- Art. I. — Quid sit elementum et quod duplex et quæ sint qualitates primæ. 75
 Solvuntur argumenta. 79
 Art. II. — Utrum qualitates contrariæ se expellant in gradibus intensis et compatiuntur in remissis. 81
 Solvuntur argumenta. 88
 Art. III. — Quæ qualitates conveniunt cuilibet elemento. 94
 Art. IV. — Quomodo detur transitus de uno elemento ad aliud tam in symbolis quam in dissymbolis. 95

QUESTIO XI.

De mixtis et temperamento eorum.

- Art. I. — Quæ sint mixta perfecta, quæ imperfecta et quod temperamentum 39

eorum.	99
ART. II. — Quid sit temperamentum æqualitatis et ad pondus, et an sit dabile.	402
Solvuntur argumenta.	409

QUÆSTIO XII.

De reproductione rei corruptæ.

ART. I. — Utrum repugnet rem productam iterum reproduci.	406
ART. II. — Utrum omnia corruptibilia habeant determinatam periodum durationis a natura.	413

SUMMA TEXTUUM

LIBRORUM DE GENERATIONE.

Summa libri primi.

Summa capituli i.	416
Summa capituli ii et iii.	417
Summa capituli iv.	418
Summa capituli v.	419
Summa capituli vi et vii.	420
Summa capituli viii.	421
Summa capituli ix et x.	422

Summa libri secundi.

Summa capituli i.	423
Summa capituli ii et iii.	424
Summa capituli iv et v.	425
Summa capituli vi, vii et viii.	426
Summa capituli ix et x.	427
Summa capituli xi.	428

EX LIBRO METEORORUM

TRACTATUS I.

De meteoris in communi.

CAP. I. — Quæ materia, quæ causa sint meteorologicarum impressioaum.	429
CAP. II. — Quæ sint loca in toto universo ubi accedunt meteorologicæ impressiones.	430

TRACTATUS II.

De impressionibus caelestibus quæ in ipso cælo videntur.

CAP. I. — De galaxia seu circulo lacteo.	434
CAP. II. — De macula lunæ.	433
CAP. III. — Num in cælo meteorum aliquid de novo generetur.	434

TRACTATUS III.

De meteoris ignitis in aëro apparentibus.

CAP. I. — De cometarum materia et causa efficienti.	435
CAP. II. — De accidentibus cometarum.	437
CAP. III. — De tonitru et fulgure.	438
CAP. IV. — De fulmine et ejus effectibus.	440
CAP. V. — De aliquibus ignibus in aëro apparentibus.	442

TRACTATUS IV.

De coloribus in aëro apparentibus.

CAP. I. — De iride ejusque significatione.	443
CAP. II. — De varietate colorum aëris, itemque de halo seu corona, vira-gine et hiatu.	446
CAP. III. — De virgīs et parhelliis.	447

TRACTATUS V.

De ventis.

CAP. I. — De materia et causa efficiente ventorum.	448
CAP. II. — De numero ventorum, eorumque proprietatibus.	450
CAP. III. — De turbinibus ecephie, typhonis et prætere.	451

TRACTATUS VI.

De meteoris humidis genitis in aëro.

CAP. I. — De nube et pluvia.	452
CAP. II. — De nive et grandine.	454
CAP. III. — De nebula et glacie.	456
CAP. IV. — De rore, pruina, melle, et manna.	457

TRACTATUS VII.

De mari ejusque motu et salsedine.

CAP. I. — De situ maris.	458
CAP. II. — De motibus maris.	460
CAP. III. — De salsedine maris.	462

TRACTATUS VIII.

De fontibus et fluminibus.

CAP. I. — De ortu et origine fontium et fluminum.	464
CAP. II. — Dubia quedam circa ortum et decursum fluviorum et fontium	

enodantur.	467	CAP. III. — Quæ materia, et vi ignes sub terra ardeant.	473
CAP. III. — De quarundam aquarum saporibus aliisque qualitibus.	469		

TRACTATUS IX.

De metallis.

TRACTATUS IX.		CAP. I. — De materia, et causa efficienti metallorum.	474
<i>De terræ motibus et subterraneis ignibus.</i>		CAP. II. — De speciebus, proprietatibusque, et locis, quibus generantur metalla.	476
CAP. I. — Quæ sit vera causa terræ motus.	470		
CAP. II. — De accidentibus et effectibus terræ motuum.	472		

INDEX

QUÆSTIONUM ET ARTICULORUM IN TRES LIBROS DE ANIMA.

TERTIA PARS

PHILOSOPHIE NATURALIS.

PROOEMIUM.	477
Ordo hujus tractatus de Anima.	479

QUÆSTIO I.

De Anima in communi, ejusque definitionibus.

ART. I. — Explicatur prima definitio Animæ.	479
Solvuntur argumenta.	484
ART. II. — Utrum secunda definitio Animæ recte sit tradita, et an sint istæ definitiones essentielles.	487
ART. III. — Utrum in quocunque vivente sit tantum una forma substantialis ad omnes gradus.	494
Solvuntur argumenta.	499
ART. IV. — Quæ sit divisio Animæ, et quot sint gradus et modi viventium.	204
ART. V. — Quomodo possint omnes gradus vitæ in una forma contineri.	210
Solvuntur argumenta.	213

QUÆSTIO II.

De proprietatibus Animæ in communi.

ART. I. — Utrum aliquæ Animæ sint divisibiles, aliæ indivisibiles.	215
Solvuntur argumenta.	219

ART. II. — Utrum potentia Animæ sint ab ipsa distinctæ, et ab ipsa diminent.	226
Solvuntur argumenta.	234
ART. III. — Utrum potentia specifi-centur et distinguantur per actus et objecta.	238
Secunda difficultas.	241
Tertia difficultas.	243
Solvuntur argumenta.	244

QUÆSTIO III.

De Anima vegetativa ejusque potentiis.

ART. I. — Quid sit Anima vegetativa et quot ejus potentia.	248
ART. II. — Quid sit potentia nutritiva, ejusque objectum et facultates ei ministrantes.	252
Secunda difficultas.	253
Tertia difficultas.	254
Solvuntur argumenta.	257
ART. III. — An generativa distinguatur ab aliis potentiis vegetativis et quæ potentia ei deserviant.	260

QUÆSTIO IV.

De Anima sensitiva et potentis ejus in communi.

ART. I. — Utrum sensus sint potentia passivæ vel activæ.	265
Solvuntur argumenta.	274
ART. II. — Utrum sensibile recte dividatur in commune, proprium et per accidens.	274

Solvuntur argumenta.	279	subjecto sit.	372
Art. III. — Utrum sensibile positum supra sensum sentiatur et an ledat sensum.	283	Solvuntur argumenta.	377
Solvuntur argumenta.	287	Art. IV. — Quid sit vox, quid echo.	380
Art. IV. — Utrum sensibus externis conveniat deceptio et reflexio supra suos actus.	289	Solvuntur argumenta.	383
Solvuntur argumenta.	292	Art. V. — In quo consistat odor qui est objectum olfactus.	384
		Art. VI. — Quidnam sit sapor qui est objectum gustus.	385
		Art. VII. — Quod sit objectum tactus.	388

QUÆSTIO V.

De sensibus externis in particulari quoad se.

Art. I. — Quod sit subjectum potentiae visivæ et medium illius.	293
Art. II. — Quomodo fiat actio videndi et quid sit.	302
Solvuntur argumenta.	304
Art. III. — Quod sit organum potentiae auditivæ, medium et actus.	306
Solvuntur argumenta.	310
Art. IV. — Quæ sit potentia, actus, et medium odoratus.	312
Solvuntur argumenta.	316
Art. V. — Quid de potentia, medio, et actu gustus.	319
Art. VI. — Quid de potentia, actu, et medio tactus.	324
Solvuntur argumenta.	328

QUÆSTIO VI.

De objectis sensuum exteriorum in communi.

Art. I. — Utrum requiratur necessario quod objectum exterius sit præsens ut sentiri possit.	330
De visione rei in sæculo.	334
Art. II. — Utrum necessario sint ponendæ species impressæ in sensibus.	337
Art. III. — Expediuntur difficultates, articulo præcedenti positæ.	343
Art. IV. — Utrum sensus externi forment idolum seu speciem expressam ut cognoscant.	351

QUÆSTIO VII.

De objectis sensuum exteriorum in particulari.

Art. I. — Quid sit color qui est objectum visus.	356
Solvuntur argumenta.	360
Art. II. — Quid sit lux, et quomodo ad colorem et visum comparetur.	364
Solvuntur argumenta.	369
Art. III. — Quid sit sonus, et in quo	

QUÆSTIO VIII.

De sensibus internis.

Art. I. — Utrum dentur sensus interni et quot sint.	395
Solvuntur argumenta.	400
Art. II. — Quid sit phantasia et reliquæ potentiae interiores, et in quibus subjectis sint.	400
Art. III. — Expediuntur difficultates contra præcedentem doctrinam.	414
Art. IV. — Quæ sint species impressæ et expressæ in sensibus internis.	419

TRACTATUS DE ANIMA INTELLECTIVA.

QUÆSTIO IX.

De Anima rationali secundum se.

Art. I. — Quomodo naturaliter constet Animam esse immortalem per se et subsistentem.	425
Solvuntur argumenta.	433
Art. II. — Quomodo Anima rationalis sit entitativa spiritualis et forma corporis.	437
Solvuntur argumenta.	438

QUÆSTIO X.

De intellectu agente et possibili.

Art. I. — Utrum sit necesse poni intellectum agentem distinctum a possibili et quid sit.	443
Solvuntur argumenta.	447
Art. II. — Quomodo intellectus agens illustret phantasmatam et intellectum possibilem.	434
Secunda difficultas.	452
Tertia difficultas.	456
Solvuntur argumenta.	438

Art. III. — Quod sit objectum adæquatum et specificativum intellectus possibilis.	460	est Deus.	537
Solvuntur argumenta.	466	Art. IV. — Circa quæ objecta versetur libertas.	544
Art. IV. — Utrum singulare, et materiale pro hoc statu sit directe cognoscibile ab intellectu.	469	Art. V. — Utrum voluntas sit perfectior potentia intellectu.	547
De necessitate conversionis ad phantasmatam.	478	Art. VI. — Utrum voluntas moveat alias potentias imprimendo aliquid reale in illas.	531
Art. V. — Expediuntur difficultates contra doctrinam præcedentis articuli.	480	Solvuntur argumenta.	537
Art. VI. — Utrum memoria, synderesis, speculativum et practicum sint diversæ potentie.	487	Art. VII. — Utrum detur potentia loco motiva distincta ab appetitu, et quomodo inveniatur in Anima separata.	662

QUÆSTIO XI.

De intellectu et conceptu.

Art. I. — Utrum intellectio sit de prædicamento actionis vel qualitatis distinguaturque realiter a verbo mentis.	490
Solvuntur argumenta.	496
Art. II. — Utrum ad omnem intellectionem sit necessaria productio verbi.	501
Solvuntur argumenta.	506
Art. III. — An sint tres operationes intellectus et quid sint.	511
Art. IV. — Utrum intellectus possit plura per modum plurium cognoscere.	518
Solvuntur argumenta.	520

QUÆSTIO XII.

De appetitu et loco motivo.

Art. I. — An detur appetitus elicited et quod duplex sit.	523
Secunda difficultas.	526
Art. II. — Quæ sit radix libertatis in voluntate.	530
Art. III. — Quomodo originetur libertas voluntatis a radice extrinseca quæ	

SUMMA TEXTUUM LIBRORUM

DE ANIMA.

In librum primum.

Summa libri secundi.

Summa capituli i.	569
Summa capituli ii.	570
Summa capituli iii et iv.	571
Summa capituli v.	572
Summa capituli vi, vii et viii.	573
Summa capituli ix.	574
Summa capituli x et xi.	575
Summa capituli xii.	576

Summa libri tertii.

Summa capituli i et ii.	577
Summa capituli iii.	578
Summa capituli iv.	579
Summa capituli v et vi.	580
Summa capituli vii.	581
Summa capituli viii, ix et x.	582
Summa capituli xi.	583
Summa capituli xii et xiii.	584